View the original article

اقتصاد ایران

پزشکیان می‌گوید افرادی ماهانه تا «۱۸ تُن» نان یارانه‌ای خریداری می‌کنند

رادیو فردا

۲۸/آبان/۱۴۰۵

چند روز پس از آغاز اجرای طرح جدید «مدیریت خرید نان» و انتشار اخبار ضد و نقیض در این باره، مسعود پزشکیان، رئیس جمهور ایران، با اشاره به شناسایی افرادی که «ماهانه تا ۱۸ تُن نان یارانه‌ای» خریداری کرده‌اند، بر ضرورت مقابله با سوءاستفاده از یارانه‌ها تأکید کرد.

طرح «مدیریت خرید نان» که در چند استان اجرایی شده است، بر اساس گزارش‌ها، خرید نان بیش از سقف تعیین‌شده را مشمول نرخ تجاری می‌کند.

پزشکیان روز چهارشنبه ۲۷ آبان در جلسهٔ هماهنگی مدیریت مصرف انرژی و سوخت گفت ارزان یا رایگان بودن انرژی زمینهٔ «تخلف و سوءاستفاده‌های کلان» را فراهم کرده است و در این زمینه، علاوه بر خریدهای حجیم نان یارانه‌ای، به دریافت مکرر سوخت از جایگاه‌ها و استفاده از انرژی یارانه‌ای برای استخراج رمزارز اشاره کرد.

او همچنین خواستار تعیین سقف مشخص برای مصرف یارانه‌ای انرژی شد تا مصرف در محدودهٔ الگوی متعارف مشمول حمایت باشد و مصارف مازاد با تعرفه‌هایی نزدیک‌تر به هزینهٔ واقعی محاسبه شود.

اگرچه این اظهارات در جلسه‌ای با موضوع انرژی و سوخت مطرح شد، اشاره رئیس‌جمهور به خریدهای غیرعادی نان در شرایطی است که دولت اجرای آزمایشی طرحی برای کنترل خرید نان یارانه‌ای را آغاز کرده و مقام‌های دولتی نیز «مقابله با تخلف و انحراف یارانه‌ها» را دلیل اجرای آن عنوان می‌کنند.

بیشتر در این باره:

واکنش‌های ضدونقیض مقام‌های دولتی ایران به «سهمیه‌بندی» نان

ادعای پزشکیان دربارهٔ خرید ماهانه ۱۸ تن نان از سوی بعضی افراد در حالی است که ۱۸ تن نان در یک ماه ۳۰ روزه معادل روزانه ۶۰۰ کیلوگرم نان است.

مسعود پزشکیان توضیح نداده چه تعداد از افراد ماهانه تا ۱۸ تن نان خریداری کرده‌اند، اما پیشتر خبرگزاری فارس در گزارشی به آماری اشاره کرده بود مبنی بر این که «پنج درصد کارت‌های بانکی حدود ۳۵ درصد نان کشور را خریداری می‌کنند».

پزشکیان روز چهارشنبه گفت: «آمارها نشان داده است که مثلاً یک خانواده در یک ماه ۱۸ تن نان مصرف کرده یا خانواده‌ای دیگر هشت تن یا شش تن نان گرفته است. چنین چیزی اصلاً امکان‌پذیر نیست؛ بنابراین این نان به شکل دیگری مصرف می‌شود.»

او با اشاره به این که «در حال استخراج داده‌های مصرف نان هستیم که همچنان یارانه دریافت می‌کند» ادامه داد: «اکنون در حال مدیریت این مسئله هستیم تا جلو روندی را بگیریم که زمینه فساد، رانت، رشوه و قاچاق را فراهم می‌کند.»

احمد علوی، استاد اقتصاد در سوئد، در گفت‌وگو با رادیو فردا می‌گوید تعیین الگوی یکسان مصرف از سوی دولت، بدون توجه به تفاوت اندازهٔ خانوارها، شرایط اقتصادی و نیازهای متغیر آن‌ها، به تخصیص نادرست یارانه‌ها منجر می‌شود؛ زیرا برنامه‌ریزی متمرکز نمی‌تواند نیاز واقعی همهٔ خانوارها را به‌درستی تشخیص دهد.

او همچنین معتقد است حکومت در شرایط جنگ، کاهش منابع ارزی و رکود اقتصادی، با محدود کردن تدریجی حمایت‌های یارانه‌ای می‌کوشد منابع بیشتری را در اختیار خود متمرکز کند و آن‌ها را به اولویت‌هایی مانند تأمین هزینه‌های جنگ، نیروهای داخلی و گروه‌های نیابتی اختصاص دهد.

به‌گفتهٔ علوی، این روند معمولاً با تعیین سهمیه آغاز می‌شود و با کاهش حمایت یارانه‌ای و ارجاع مصرف‌کنندگان به بازار آزاد ادامه می‌یابد؛ الگویی که به باور او در سیاست‌های مربوط به بنزین و دیگر کالاهای یارانه‌ای نیز دیده می‌شود.

بازکردن در پنجره جدید

لینک مستقیم

تأیید اجرای آزمایشی طرح؛ وزیر از جزئیات بی‌اطلاع است

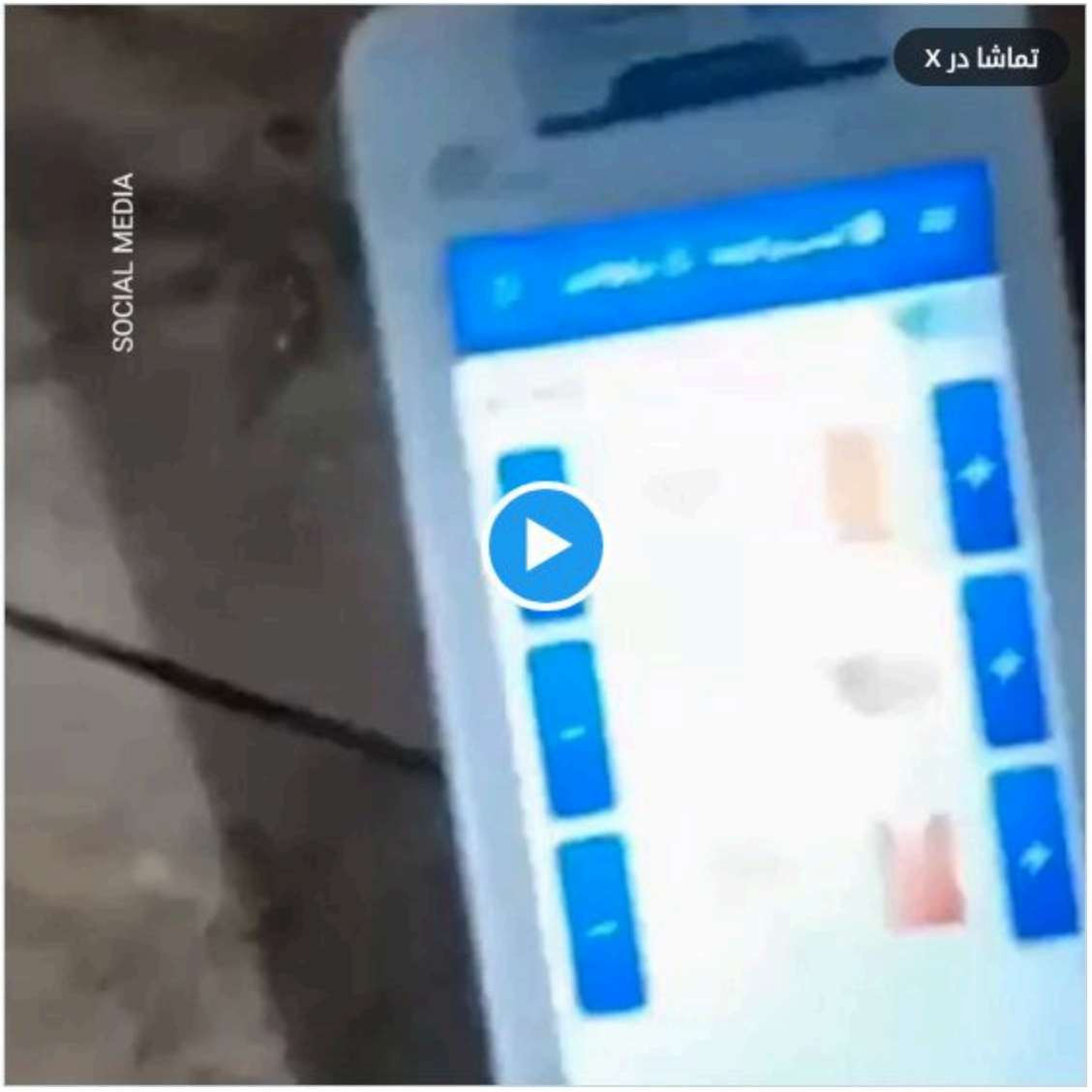
غلامرضا نوری قزلجه، وزیر جهاد کشاورزی، روز پنجشنبه ۲۸ آبان اجرای آزمایشی طرح جدید خرید نان در سه استان را تأیید کرد و گفت در سایر استان‌ها روند معمول خرید نان ادامه دارد.

او با دفاع از این اقدام، آن را برای مقابله با «فساد و رانت در زنجیرهٔ آرد و نان» ضروری دانست و گفت اجرای آزمایشی طرح امکان شناسایی و رفع نواقص آن را فراهم می‌کند.

با این حال، وزیر جهاد کشاورزی در پاسخ به پرسشی دربارهٔ محاسبهٔ خرید مازاد با نرخ تجاری گفت اطلاعات کاملی در این زمینه ندارد و برای دریافت توضیح دقیق باید به مسئول مربوطه مراجعه کرد.

نوری قزلجه همچنین تأکید کرد که در تعیین الگوی مصرف باید نیاز غذایی مردم و تفاوت مصرف نان در مناطق شهری، روستایی و عشایری در نظر گرفته شود.

این در حالی است که آغاز اجرای طرح پیش از اطلاع‌رسانی عمومی، با واکنش‌های ضدونقیض مسئولان محلی همراه شده بود. در پی انتشار خبر اجرای طرح در استان‌های مرکزی، خوزستان و زنجان، برخی مقام‌های استانی سهمیه‌بندی نان را تکذیب کردند، اما توضیحات دیگر مسئولان از تعیین سقف برای خرید نان با نرخ یارانه‌ای حکایت داشت.

سقف خرید نان چگونه محاسبه می‌شود؟

بر اساس گزارش روزنامهٔ همشهری در سازوکار جدید، میزان خرید نان خانوارها با استفاده از اطلاعات ثبت‌شده در کارت‌خوان‌های نانوایی‌ها و با توجه به تعداد اعضای خانوار و الگوی متعارف مصرف محاسبه می‌شود. در صورت عبور از سقف تعیین‌شده، خرید مازاد به‌جای نرخ یارانه‌ای با نرخ تجاری محاسبه خواهد شد.

روزنامهٔ شرق نیز گزارش داده است که در این طرح، نرخ یارانه‌ای آرد ۲۳۰۰ تومان و نرخ تجاری آن ۱۲ هزار و ۶۵۰ تومان در نظر گرفته شده است؛ به این ترتیب نرخ مبنای محاسبهٔ خرید مازاد بیش از پنج برابر نرخ یارانه‌ای خواهد بود.

با این حال، هنوز جزئیات یکپارچه‌ای دربارهٔ سقف خرید خانوارها، نحوهٔ اطلاع از میزان باقی‌ماندهٔ خرید یارانه‌ای و شیوهٔ محاسبهٔ قیمت نان مازاد در استان‌های مختلف منتشر نشده است.

در تازه‌ترین توضیحات، خبرگزاری تسنیم روز پنج‌شنبه به نقل از امید امیدی‌شاه‌آباد، معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار لرستان، نوشت که در طرح جدید امکان خرید ۳۹۲ قرص نان در ماه برای هر نفر در نظر گرفته شده است.

این مقام استانی با بیان اینکه میانگین سرانهٔ مصرف آرد در کشور حدود هشت کیلوگرم در ماه است، گفت سقف پیش‌بینی‌شده در طرح جدید معادل هفت برابر سرانهٔ معمول مصرف است و محدودیتی برای

خرید عادی خانوارها ایجاد نمی‌کند.

با وجود این توضیحات، مشخص نیست رقم ۳۹۲ قرص نان با چه نوع و وزنی از نان محاسبه شده و آیا این سقف در همهٔ استان‌ها یکسان است یا نه.

این رقم همچنین با توضیحات پیشین برخی مسئولان استانی که از تعیین سقف بر اساس سابقهٔ خرید خانوارها و تفاوت الگوی مصرف در مناطق مختلف سخن گفته بودند، نیازمند توضیح بیشتر است.

از سوی دیگر، روزنامهٔ شرق روز چهارشنبه در گزارشی با عنوان «نان در تنور تورم» نوشت که میزان در نظر گرفته‌شده در طرح جدید حدود ۲۶۶ گرم نان در روز برای هر نفر است، در حالی که بر اساس آمار وزارت بهداشت، سرانهٔ مصرف روزانهٔ نان در ایران حدود ۳۳۳ گرم اعلام شده است.

این مطلب بخشی از:

اقتصاد ایران | بایگانی | گزارش‌های خبری

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وب‌سایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.